

Przedmiotowe Zasady Oceniania

Przedmiot: Biologia

Nauczyciel: Elżbieta Zych

Nazwa podręcznika/podręczników: „Puls Życia” wydawnictwo: Nowa Era

I. Podstawa prawna:

- 1) Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. – art. 44b
- 2) Ustawa Prawo Oświatowe z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 69) - art. 98.
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych z dnia 22 lutego 2019 r (Dz.U 2019 poz 373)
- 4) Statut Szkoły Podstawowej

II. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- w pracach pisemnych osiąga najczęściej 100% punktów możliwych do zdobycia
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,

- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 100% punktów możliwych do zdobycia.
- zeszyt ucznia zasługuje na wyróżnienie,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- jest aktywny na lekcji,
- prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- Posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawą programową, koniecznych do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy

pomocy nauczyciela,

- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym

III. Warunki i sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (na podstawie Rozporządzenia §2 pkt 1-5)

Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie zaleceń zawartych w orzeczeniu, opinii, na podstawie rozpoznania przez zespół SPE lub opinii lekarza, z którymi nauczyciel zapoznaje się na początku roku szkolnego lub po wpłynięciu do szkoły w/w dokumentów.

IV. Rodzaje ocen szkolnych

1. W trakcie nauki w szkole uczeń otrzymuje oceny:

- 1) bieżące;
 - 2) klasyfikacyjne:
- a) śródroczne – na koniec pierwszego i drugiego półrocza oraz roczne – na zakończenie roku szkolnego,
 - b) końcowe – są to oceny po zakończeniu cyklu nauczania danej edukacji. Oceny końcowe są równoważne ocenie rocznej w ostatnim roku kształcenia lub ustalone są w wyniku egzaminu poprawkowego lub sprawdzającego w ostatnim roku nauczania danej edukacji oraz na podstawie i konkursów uprawniających do uzyskania oceny celującej. Ocenę końcową zachowania stanowi ocena klasyfikacyjna w klasie programowo najwyższej.

2. Jawność ocen

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych.
2. Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności i wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika elektronicznego bezpośrednio po jej ustaleniu.
3. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych oraz opatrzone ustną lub pisemną, w zależności od decyzji nauczyciela, informacją o zastosowanej skali ocen. Oceny wpisywane są do dziennika elektronicznego.
4. Rodzice/prawni opiekunowie mają możliwość wglądu w pisemne prace swoich dzieci:
 - 1) na zebraniach ogólnych;
 - 2) w czasie konsultacji w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia.

- 3) na prośbę - poprzez udostępnienie kopii danej pracy (okazane prace wraz z podpisem rodzica zwracane są nauczycielowi na najbliższych zajęciach).

3. Uzasadnianie ocen (§ 117 Statutu Szkoły)

1. Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną ustnie lub pisemnie.
2. Ocenę z ustnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę i/lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy.
3. Ocenę z pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów uzasadnia ustnie w czasie omawiania ich wyników lub pisemnie na karcie sprawdzianu w formie komentarza lub oceny opisowej.
4. W przypadku wątpliwości uczeń i rodzic mają prawo do uzyskania dodatkowego uzasadnienia oceny w czasie konsultacji w wyznaczonych godzinach i dniach tygodnia.

4. Skala ocen z zajęć edukacyjnych

- 1a. Ocenę bieżącą, ocenę klasyfikacyjną śródroczną, końcoworoczną oraz końcową w kl. IV – VIII ustala się w stopniach według skali:

stopień celujący – 6

stopień bardzo dobry – 5

stopień dobry – 4

stopień dostateczny – 3

stopień dopuszczający – 2

stopień niedostateczny – 1

- 1b. Skala procentowa ocen sprawdzianów, testów, kartkówek:

100 %	celujący
99%-92%	+ bardzo dobry
91%-83%	bardzo dobry
82%-75%	+ dobry
74%-58%	dobry
57%-50%	+ dostateczny
49%-42%	dostateczny
41%-33%	- dostateczny
32%-29%	dopuszczający
0%-28%	niedostateczny

1c. Wagi poszczególnych ocen:

Praca klasowa	5
Projekt edukacyjny	5
konkursy przedmiotowe	5
kartkówka, odpowiedź ustna	3
aktywność na lekcji	2
praca domowa	2

2. Stopnie bieżące zapisuje się w dokumentacji pedagogicznej w postaci cyfrowej, stopnie klasyfikacyjne w pełnym brzmieniu. W ocenianiu klasyfikacyjnym śródrocznym dopuszcza się stosowanie zapisu ocen w formie skrótu: **cel, bdb, db, dst, dop, ndst**.

3. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, „-” - niższej kategorii wymagań.

4. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie: „+” oraz „-” za aktywność, zadania domowe lub ich brak oraz częściowe odpowiedzi. Sposób przeliczania plusów i minusów na poszczególne oceny jest określony przez Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) z poszczególnych przedmiotów. 3 plusy to ocena bardzo dobra z wagą 2, 3 minusy to ocena niedostateczna z wagą 2.

5. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

6. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne wystawia się na podstawie średniej ważonej obliczanej w dzienniku elektronicznym.

7. Oceny śródroczne i roczne ustala się według następującej skali średniej ważonej:

- a. 0,0 – 1,74 – stopień niedostateczny
- b. 1,75 – 2,74 – stopień dopuszczający
- c. 2,75 – 3,74 – stopień dostateczny
- d. 3,75 – 4,74 – stopień dobry
- e. 4,75 – 5,74 – stopień bardzo dobry
- f. 5,75 – 6,0 – stopień celujący

V. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów – ocenianie bieżące

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. (§ 12. Rozporządzenia MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 22 lutego 2019r oraz: § 120 – Statut Szkoły Podstawowej we Wleniu)

1. Na zajęciach ocenie mogą podlegać następujące rodzaje aktywności uczniów:

1) prace pisemne:

- a) sprawdzian (praca klasowa), czyli zapowiedziana z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem pisemna wypowiedź ucznia obejmująca określony przez nauczyciela

- b) kartkówka - pisemna wypowiedź ucznia obejmująca zagadnienia co najwyżej z 3 ostatnich lekcji, jest zapowiedziana co najmniej tydzień wcześniej.
- c) referaty,
- d) zadania domowe

2) wypowiedzi ustne:

- a) odpowiedzi i wypowiedzi na lekcji,
- b) wystąpienia (prezentacje),
- c) samodzielne prowadzenie elementów lekcji,

3) sprawdziany praktyczne,

4) projekty grupowe,

5) wyniki pracy w grupach,

6) samodzielnie wykonywane przez ucznia inne prace, np. modele, albumy, zielniki, prezentacje multimedialne, plakaty, itp.,

7) aktywność poza lekcjami np. udział w konkursach, olimpiadach, zawodach, zajęciach dodatkowych

8) W nauczaniu uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego możliwości ucznia są punktem wyjścia do formułowania wymagań, dlatego ocenia się przede wszystkim postępy i wkład pracy oraz wysiłek włożony w przyswojenie wiadomości przez danego ucznia.

Wszelkie formy sprawdzania wiedzy i umiejętności dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinię poradni lub zalecenia dostosowania przez Zespół SPE są dostosowywane do ich potrzeb i możliwości zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu/opinii oraz po konsultacji z nauczycielem współorganizującym lub pedagogiem specjalnym.

3. Zapowiedziane sprawdziany nie powinny być przekładane bez szczególnie ważnych powodów.

4. Każdy sprawdzian uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na sprawdzeniu wiadomości i umiejętności w formie ustalonej przez nauczyciela. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu.

5. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza, wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie ustalonego czasu na zaliczenie (do momentu wystawienia ocen półrocznych lub końcowych) w miejsce „0” zostanie wpisana ocena niedostateczna.

6. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.

7. Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem skrótu „0” oraz wpisaniem uwagi wraz punktami ujemnymi.

8. Dopuszcza się stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym:

np – uczeń nieprzygotowany,

bz – brak zadania,

0 – brak zaliczenia z powodu nieobecności ucznia.

9. Uczeń może poprawić ocenę w terminie ustalonym przez nauczyciela:

1) z odpowiedzi ustnej

2) kartkówki,

3) pracy klasowej

10. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej.

11. Znak graficzny „parafka” oznacza fakt oglądania pracy przez nauczyciela, a nie sprawdzania zawartości merytorycznej.

12. Nauczyciel określa w PZO sposób poprawiania ocen z przedmiotu, którego uczy.

13. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny tyle razy w półroczu, ile ma godzin danego przedmiotu tygodniowo, **nie więcej jednak niż trzykrotnie**. Po przekroczeniu powyższego limitu za każde nieprzygotowanie uczeń otrzymuje:

a) ocenę niedostateczną w przypadku braku przygotowania wymaganego zadania (domowego prezentacji, wypowiedzi pisemnej lub ustnej)

b) negatywną uwagę z ujemnymi punktami w przypadku braku przygotowania organizacyjnego do zajęć (brak podręcznika, ćwiczeń zeszytu, materiałów, przyborów)

14. W tygodniu nie mogą odbywać się nie więcej niż trzy sprawdziany, a w jednym dniu nie więcej niż jeden. Wyjątkiem będzie przełożenie terminu sprawdzianu na prośbę klasy.

15. Nauczyciel ma obowiązek podać oceny ze sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia jego napisania. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii i innych dni wolnych od zajęć dydaktycznych.

16. Ocenione kompleksowe prace pisemne sprawdziany/prace klasowe przechowywane są przez nauczycieli do końca danego roku szkolnego, a ocenione kartkówki do końca półroczu

17. Na dzień przed klasyfikacją powinno być zakończone przeprowadzanie wszelkich pisemnych sprawdzianów wiadomości.

18. Prawo do ulg w pytaniu zostaje zawieszone na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady.

VI. Warunki i tryby otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – Procedura określona w statucie szkoły podstawowej - § 128

1. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w Statucie Szkoły tj **na 30 dni kalendarzowych przed planowanym śródrocznym i końcoworocznym zebraniem Rady Pedagogicznej Klasyfikacyjnej**
2. Uczeń może ubiegać się o **podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień** tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub od niej wyższa.
3. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
 - 1) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - 2) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
 - 3) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
 - 4) uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
 - 5) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym – konsultacji indywidualnych.
4. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy w ciągu 7 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
5. Wychowawca klasy sprawdza spełnienie wymogu w ust.4 pkt 1 i 2, a nauczyciel przedmiotu spełnienie wymogów ust. 4 pkt 3, 4 i 5.
6. W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków z ust. 4 nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
7. W przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków wymienionych w punkcie 4. prośba ucznia zostaje odrzucona, a wychowawca lub nauczyciel odnotowuje na podaniu przyczynę jej odrzucenia.
8. Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.
9. Sprawdzian, oceniony zgodnie z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania, zostaje dołączony do dokumentacji wychowawcy klasy.
10. Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.

11. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy

12. Uczeń (lub jego rodzice), który uzyskał odmowę, ma prawo tego samego dnia zwrócić się z prośbą o umożliwienie podwyższania oceny – do dyrektora szkoły, który ma obowiązek rozpoznać sprawę w ciągu 2 dni roboczych.

- 1) Dokumentację związaną z procedurą przechowuje nauczyciel do zakończenia roku szkolnego.
- 2) Procedura podwyższania musi się zakończyć co najmniej dzień roboczy przed terminem wystawiania ocen rocznych lub końcowych.